

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis,
b.t. Ágústu H. Lárusdóttur,
Þórshamri v/Templarasund.
101 REYKJAVÍK

Alþingi

Erindi nr. B 118 / III

Reykjavík 8. nóvember 1994.

10 / III 1994

Imngangur.

Vinnumálasambandið hefur fengið til umsagnar frumvörp til laga um breytingu á lögum um hlutafélög (96. mál) aðlögun að ákvæðum EES- samnings og um einkahlutafélög (97. mál.) Bæði þessi frumvörp eru yfirgripsmikil og því er sá frestur, sem háttvirt þingnefnd gefur í knappara lagi, jafnvel þótt frumvörpin hafi verið lögð fram á síðasta þingi enda hafa þau tekið breytingum frá þeim tíma.

Athugasemdir við frumvörpin í heild.

Frumvörpin eru liður í aðlögun íslenskrar félagalöggjafar að samningnum um hið evrópska efnahagssvæði. Við þá aðlögun hefur ráðuneytið litið mjög til framkvæmdar og útfærslu Dana, enda eru þeir eina Norðurlandabjóðin, sem er í ESB. Þetta er sjálfsagt og eðlilegt og horfir til verksparnaðar. Við breytingar á íslenskri hlutafélagalöggjöf ber að fylgja því grundvallarsjónarmiði að sams konar reglur gildi hér á landi og í öðrum ríkjum á EES-svæðinu. Við setningu laga um hlutafélög nr. 32/1978 var höfð hliðsjón af samnorrænum tillögum, en þó var mest hliðsjón höfð af dönskum lögum.

Nokkrar breytingar, sem gerðar eru tillögur um í frumvarpinu hafa hins vegar ekkert með aðlögun íslensks réttar að EES-samningnum, né heldur fela þær í sér aðlögun að norrænum rétti.

Slíkar breytingar sem ekki er hægt að rökstyðja með vísan til reglna EES eða danskra reglna eiga ekki heima í þessum frumvörpum.

Það verður einnig að harma að sú leið hafi verið valin að semja tvenn lög um sams konar félagaforn, þ.e. hlutafélög og einkahlutafélög, þótt þar sé fylgt fordæmi Dana og fleiri ríkja innan Evrópusambandsins. Í Noregi hefur sú leið verið valin að hafa hlutafélög og einkahlutafélög í sama lagabálki og er það rökstutt m.a. með því að eðlilegt sé að um þessar tvær tegundir félaga séu sem líkastar reglur. Í þessu sambandi vísast til IV. kafla norska frumvarpsins, bls. 31- 41.

Hlutafélagaskrá gegnir þýðingarmiklu eftirlitshlutverki samkvæmt hlutafélagalögnum og ekki mun það minnka með tillögnum. Í framkvæmd hefur Hlutafélagaskrá hins vegar fyrst og fremst verið skráningarstofnun og hafa skráningargjöld fært ríkissjóði verulegar tekjur umfram gjöld af stofnuninni. Þörf er á að taka skipulag, vinnubrögð og starfshætti stofnunarinnar til endurskoðunar. Það er ekki gert með frumvarpinu heldur er gert ráð fyrir að í reglugerð verði settar reglur um stofnunina. Það er álit VMS að setja eigi bein lagaákvæði um

stofnunina, eins og gert hefur verið um margar ríkisstofnanir og jafnvel skipa henni sérstaka stjórn.

Mikilvægt er að réttar upplýsingar um fjárhagsstöðu fyrirtækja, séu aðgengilegar fyrir einstaklinga og lögaðila. Besta tryggingin fyrir bætu siðferðu í viðskiptum er að fyrirtækjum sé skylt að veita upplýsingar og að þær séu aðgengilegar fyrir almenning. Breytingar á reglum um aðgang að ársreikningum hlutafélaga skv. 79. gr. frumvarpsins um breytingar á hlutafélagalögum eru vissulega til bóta. Þær munu hins vegar lítt breyta, ef þeim verður ekki fylgt í framkvæmd. Það er mikið álitamál hvort heimila eigi minni kröfur til einkahlutafélaga að þessu leyti, eins og gert er ráð fyrir í 97. gr. frv. um einkahlutafélög

Athugasemdir við einstakar greinar.

Athugasemdir við frumvarp til laga um breytingu lögum um hlutafélög.

1. gr. frv.

VMS gerir tillögu um það að hlutafé eigi vera minnst fimm milljónir króna, en ekki fjórar milljónir króna, eins og frumvarpið gerir ráð fyrir. Þetta yrði til samræmis við þær reglur sem gilda í Danmörku, sbr. athugasemdir við frumvarpið. Vandséð er hvaða aðstæður á Íslandi og í efnahagsumhverfi réttlæti lægra hlutafé hjá íslenskum félögum heldur en dönskum.

13. - 15. gr. frv.

Lagt er til að þær greinar í nógildandi lögum, sem frumvarpið lýtur að verði felldar brott, eins og nánar verður skýrt, þegar breytingatillögur VMS við 11. gr. nógildandi hlutafélaga verða skýrar.

17. gr. frv.

Í b. lið greinar er lagt til að ekki megi leggja hömlur á viðskipti með hluti ef hluthafar eru 100 eða fleiri í stað 200 skv. nógildandi lögum.

Þess tillaga er hvorki rökstudd með vísan til tilskipana EB eða danskra laga, eins og ljóst er af athugasemdum með frumvarpinu, heldur er hér um sér íslenska reglu að ræða. Sú fullyrðing í athugasemdum að tillagan miði að aukinni þátttöku almennings í hlutafélögum fær ekki staðist. Hömlur á sölu hlutabréfa getur beinlínis hafð verið forsenda stórra fjárfesta fyrir kaupum á hlutabréfum í félagi. Hömlur verða að koma fram í samþykktum og þær á almenningur að geta kynnt sér rækilega.

51. gr. frv.

Í greininni er gert ráð fyrir tvenns konar breytingum, sem hvorugar eru rökstuddar með vísan til tilskipana EB eða danskra lagareglna.

Í b.lið greinarinnar er mælt fyrir um það nýmæli að allir stjórnarmenn, sem kosnir eru, séu kosnir á sama fundi. Ekki er skýrt í athugasemdunum hvernig ákvæðið sé tilkomið eða hvaða áhrif það muni hafa hérlandis á starfandi hlutafélög. Þó er vitað að í nokkrum íslenskum hlutafélögum er viðhöfð sú regla skv. samþykktum félaganna að kosnir eru til skiptist til tveggja ára í senn, 5 eða 4 stjórnarmenn. Þetta er gert til að tryggja að í stjórn fyrirtækjanna sitji ávallt menn, sem þekki til rekstrar þeirra, og verður það að teljast mikilvægt fyrir alla hluthafa. Þetta yrði óheimilt skv. framangreindu nýmæli.

Í d. lið greinarinnar er síðan mælt fyrir um það að hluthafar, sem ráða yfir a.m.k. 10% hlutafjár geti krafist margfeldis- eða hlutfallskosningar séu hluthafar í félaginu 100 eða fleiri en skv. núgildandi lögum þurfa hluthafa í félaginu að vera 200 eða fleiri. Þetta ákvæði gengur í berhögg við þann tilgang frumvarpanna að gera íslensku hlutafélögin sem líkust hlutafélögum annarra landa innan evrópska efnahagssvæðisins. Á Norðurlöndum hefur sú leið verið valin að fella ekki inn í hlutafélagalögin ákvæði um slíkt kosningafyrirkomulag, heldur er hverju félagi það í sjálfsvald sett hvort þau séu sett í samþykktir félaganna. Eðlilegra er til að gæta samræmingarsjónarmiða, að fella með öllu út úr hlutafélagalögum ákvæðið um hlutfalls- eða margfeldiskosningu.

52. gr. frv.

Ákvæði a. liðar er hvorki rökstutt með vísan til tilskipana EB né annarra erlendra réttarheimilda, eins og ljóst er af athugasemdum með greininni.

2. máls.l. 1. mgr. 54. gr. frv.

Þessi grein gengur út það að gera þeim sem ítrekað hafa setið í stjórnnum eða framkvæmdastól gjaldþrota fyrirtækja óheimilt að taka sæti í stjórnnum samskonar fyrirtækja. Hlutafélagaskrá er að vísu veitt heimild til að veita undanþágu, eins og nánar er skýrt í athugasemdum. Hætt er við framkvæmd þessa ákvæðis verði mjög erfið, ekki hve síst vegna þess að í dag hefur engin einn aðili heildaryfirsýn yfir gjaldþrota úrskurði. Eðlilegra er að styrkja betur stofnun og rekstur hlutafélaga með kröfu um hærri hlutafé og tafarlausa innborgun. Í þessu sambandi vísast til tillagna VMS til breytinga á frumvörpunum.

58. gr. frv.

Það nýmæli sem felst í a. lið greinarinnar er hvorki rökstutt með vísan til tilskipana né danskra reglna.

b) Frumvarp til laga um einkahlutafélög.

1. gr. frv.

Í frumvarpinu er gert ráð fyrir að lágmarks hlutafé í einkahlutafélagi verði 500 þús. kr. Í Danmörku er lágmark hlutafé í samskonar félögum, (anpartsselskaber) 2 m.kr. Sömu kröfur ber að gera til íslenskra einkahlutafélaga og danskra um lágmarks hlutafé, enda er fyrir myndin að þessu hlutafélagaforni skv. frumvarpinu þaðan komin.

Ekki á gera það alltof auðvelt fyrir einstaklinga og lögaðila að stofna félög, þar sem hluthafarnir, bera ekki persónulega ábyrgð á heildarskuldbindingum félagsins, sbr. 2. mgr. 1. gr. laga hlutafélaga laga nr. 32/1978. Lánadrottinnar og aðrir skuldheimtumenn geta almennt ekki leitað fullnustu í öðrum verðmætum, en hlutafénu. Hækkunin, sem lögð er til í frumvarpinu úr 400 þús. kr. í 500 þús. kr. fylgir tæpast hækkun á lánskjaravísitölu frá árinu 1989, en þá var hlutafé hækkað í 400 þús. kr.

Athugasemdir við nokkur ákvæði nógildandi hlutafélagalaga.

11.gr. laganna.

Gerð er tillaga um að 2. mgr. 11. gr. orðist svo:

Óheimilt er að skrá hlutafélag, nema heildarhlutafé, sem úskrift hefur fengist að og úthlutað hefur verið, samsvari því hlutafé, sem uppgesfið er í samþykktum og nafnvirði hlutanna með hugsanlegu yfirgengi, og það hafi verið að fullu greitt. Með tilkynningu stjórnar skv. 1. mgr. skal fylgja sönnun fyrir innborgun.

Þessi breytingartillaga er í samræmi við texta nógildandi ákvæða í dönsku hlutafélagalögunum og fylgir hann með í ljósríti.

Af breytingu leiðir að 14., 15. og 16. gr. gildandi laga falla einnig brott, eins og gert var í Danmörku. Breytinga tillagan gerir ráð fyrir, að hlutafélag fái ekki skráð nema allt hlutfé, sé innbargað fyrir skráningu þess. Samkvæmt gildandi lögum þarf ekki að greiða nema helming þess hlutafjár, sem er umfram hið lögbundna lágmark

52. gr

Nógildandi 52. gr. hlutafélagalaga er efnislega sambærileg við 54. gr. dönsku hlutafélagalaganna. Í 56. gr. frv. eru lagðar til nokkrar breytingar á 52. gr. og eru ekki gerðar við þær breytingar athugasemdir. Þess hefur hins vegar ekki verið gætt að fylgja þeirri lagapróun, sem átt hefur sér stað í Danmörku.

Í árslok 1992 gerðu Danir mikilvæga breytinga á 52. gr. (54. gr. dönsku hlutafélagalaganna). Breytingin var gerð til að tryggja að stjórn hlutafélags fylgdist með þróun á fjárhagsstöðu fyrirtækisins. Tillagan er svo hljóðandi:

"Félagsstjórninni ber að taka afstöðu til þess hvort að eigið fé félagsins á hverjum tíma sé nægilegt með tilliti til rekstarins".

Þessi regla er eðlileg afleiðing af því að stjórn á að setja sér starfsreglur, sbr. C-liður 58. gr. frv. og kalla á til hluthafafundar ef eigið fé er orðið minna en sem nemur helmingi af skráðu hlutafé, sbr. C-liður 63. gr. frv.

Norðmenn hafa ákveðið fylgja fordæmi Dana, því samsvarandi breytingu er að finna í gr. 3-5 í norska frumvarpinu um hlutafélög. Því er lagt til að inn í 3. mgr. 52. gr. hlutafélagalaga komi þessi viðbót, sem verði 1. málslíður málsgreinarinnar.

Vinumálasambandið sér ekki ástæðu til að gera tillögu um fleiri breytingar á framangreindum frumvörpum.

Virðingarfyllt,

Jón R. Pálsson

af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, er aktietegningen dog bindende og forbeholdet bortfaldet.

§ 8. Stifterne bestemmer, om aktietegningen kan accepteres. Der kan ikke tildeles en stifter aktier for et mindre beløb, end han har overtaget ifølge stiftelsesdokumentet. I tilfælde af overtegning skal stifterne, inden indkaldelse til konstituerende generalforsamling finder sted, træffe beslutning om, hvor mange aktier der tilkommer hver enkelt aktietegner.

Stk. 2. Er en aktietegning ikke accepteret, eller stifterne finder tegningen ugyldig, eller er der ved overtegning foretaget nedsættelse af det tegnede beløb, skal stifterne straks underrette den pågældende aktietegner derom.

§ 9. Beslutning om selskabets stiftelse træffes på den konstituerende generalforsamling.

Stk. 2. Hvis alle aktier tegnes på generalforsamlingen og alle godkendte aktietegnere er enige heri, kan beslutning om selskabets stiftelse træffes uden forudgående indkaldelse. I modsat fald skal stifterne indkalde samtlige aktietegnere til en konstituerende generalforsamling. Med hensyn til denne generalforsamling finder lovens og vedtægternes forskrifter om generalforsamlinger tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Stifterne skal drage omsorg for, at de benyttede tegningslister senest otte dage før generalforsamlingen fremlægges til eftersyn for aktietegnerne på et i indkaldelsen angivet sted.

Stk. 4. På generalforsamlingen fremlægges tegningslisterne samt opgørelse over udgifterne, der er nævnt i § 5, stk. 1, nr. 5. Der skal endvidere gives oplysning om det aktiebeløb, der er accepteret, aktiernes fordeling på de enkelte aktietegnere samt det beløb, der er indbetalt på aktierne. Disse oplysninger skal optages i forhandlingsprotokollen.

§ 10. Viser det sig på den konstituerende generalforsamling, at aktiekapitalen eller det eventuelt fastsatte mindstebeløb ikke er blevet fuldt tegnet og accepteret af stifterne, er spørgsmålet om selskabets stiftelse og dermed aktietegningernes forpligtelser bortfaldet. Indbetalte beløb tilbagebetales, dog at omkostningerne ved stiftelsen kan fradrages, hvis dette er betinget ved tegningen.

Stk. 2. Opstår der på den konstituerende generalforsamling spørgsmål om ændring af vedtægterne eller stiftelsesdokumentet i øvrigt, må

beslutning om selskabets stiftelse ikke træffes, før dette spørgsmål er afgjort. Såfremt der i indkaldelsen til den konstituerende generalforsamling er stillet forslag om ændring af vedtægterne, kan forslaget vedtages under iagttagelse af de regler, som gælder om vedtægtsændringer. Forslag om at stifte selskabet med en højere aktiekapital end angivet i stiftelsesdokumentet eller om vedtægtsændringer, der ikke er angivet i indkaldelsen, eller om ændring af stiftelsesdokumentet i øvrigt kan alene vedtages med samtykke af samtlige stiftere og aktietegnere.

Stk. 3. Til beslutning om selskabets stiftelse kræves, at beslutningen tiltrædes af flertallet af de afgivne stemmer og mindst $\frac{2}{3}$ af den på generalforsamlingen repræsenterede aktiekapital. I modsat fald er spørgsmålet om selskabets stiftelse bortfaldet.

Stk. 4. Efter at der er truffet beslutning om selskabets stiftelse, foretages der valg af bestyrelse og revisor.

§ 11. Bestyrelsen skal anmelde selskabet til registrering inden 6 måneder efter datoen for stiftelsesdokumentets oprettelse.

Stk. 2. Selskabet kan ikke registreres, medmindre det samlede aktiebeløb, som er bindende tegnet og tildelt, svarer til den i vedtægterne angivne aktiekapital og aktiernes pålydende med tillæg af eventuel overkurs er fuldt indbetalt. Med den i stk. 1 omhandlede anmeldelse skal følge bevis for indbetalingen.

Stk. 3. Er anmeldelse om stiftelse af et aktieselskab ikke indgivet inden den i stk. 1 angivne frist, kan registrering ikke finde sted. I så fald bortfalder aktietegningernes forpligtelser, jf. herved § 10, stk. 1. Det samme gælder, såfremt registrering af andre grunde nægtes.

§ 12. Et selskab, der ikke er registreret, kan ikke som sådant erhverve rettigheder eller indgå forpligtelser. Det kan heller ikke være part i retssager bortset fra søgsmål til indkrævning af tegnet aktiebeløb og andre søgsmål vedrørende aktietegningen.

Stk. 2. For en forpligtelse, der før registreringen indgås på selskabets vegne, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager selskabet de forpligtelser, som følger af stiftelsesdokumentet, eller som er pådraget selskabet efter den konstituerende generalforsamling.

Stk. 3. Er der før selskabets registrering truffet en aftale, og var medkontrahenten vidende

om, at selskabet ikke var registreret, kan medkontrahtenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, såfremt anmeldelse til registrering ikke er foretaget inden udløbet af den i § 11, stk. 1, fastsatte frist eller registrering nægtes. Var medkontrahtenten uvidende om, at selskabet ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe selskabet ikke er registreret.

Stk. 4. Et selskab, der ikke er registreret, skal til sit navn føje ordene: »under stiftelse«.

Kapitel 3

Indbetaling af aktiekapital

§ 13. Det beløb, som skal betales for en aktie, må ikke være lavere end aktiens pålydende.

Stk. 2. En aktietegner kan ikke uden bestyrelsens samtykke bringe fordringer på selskabet i modregning mod sin forpligtelse ifølge aktietegningen. Samtykke må ikke gives, såfremt modregningen kan skade selskabet eller dets kreditorer.

Stk. 3. Selskabets fordringer på aktieindbetalinger kan ikke afhændes eller pantsættes.

Stk. 4. Overdrages en ikke fuldt indbetalt aktie, hæfter erhververen, når denne har anmeldt sin erhvervelse, for restindbetalingen sammen med overdrageren.

§§ 14 – 16. (Ophævet)

Kapitel 4

Aktier, aktiebrev og aktiebog

§ 17. Alle aktier har lige ret i selskabet. Vedtægterne kan dog bestemme, at der skal være forskellige aktieklasser. I så fald skal vedtægterne angive forskellighederne mellem aktieklasserne, størrelsen af disse og eventuelle begrænsninger i fortegningsretten til nye aktier ved forhøjelse af aktiekapitalen, jf. § 30, stk. 2.

§ 18. Aktierne er frit omsættelige og ikke indløselige, medmindre andet følger af lov.

Stk. 2. Aktier kan udstedes på navn eller ihænde. For navneaktier kan vedtægterne fastsætte begrænsninger i omsætteligheden eller bestemmelser vedrørende indløsning.

§ 19. Bestemmer vedtægterne, at der i tilfælde af aktieovergang skal tilkomme aktionærer eller andre forkøbsret, skal vedtægterne indeholde nærmere regler herom, særligt om den frist, inden for hvilken forkøbsretten skal være

udøvet. Hvis disse vedtægtsbestemmelser måtte føre til en åbenbart urimelig pris eller til åbenbart urimelige vilkår i øvrigt, kan bestemmelserne helt eller delvis tilsidesættes ved dom.

Stk. 2. Hvis vedtægterne for så vidt angår forkøbsret ikke indeholder bestemmelser om beregningsgrundlaget for prisen, eller er bestemmelser herom tilsidesat i medfør af stk. 1, skal prisen, hvis der ikke kan opnås enighed om denne, fastsættes til aktiernes værdi af skønsmand udmeldt af retten på selskabets hjemsted. Skønsmændenes afgørelse kan indbringes for retten. Sag herom må være anlagt inden 3 måneder efter modtagelsen af skønsmændenes erklæring.

Stk. 3. Omfatter aktieovergangen flere aktier, kan forkøbsretten ikke udøves for en del af disse, medmindre vedtægterne giver ret hertil.

§ 20. Indeholder vedtægterne bestemmelser om samtykke til aktieovergang, skal afgørelse herom træffes snarest muligt efter anmodningens modtagelse. Den, som har anmodet om samtykke, skal straks underrettes om afgørelsen. Er underretningen ikke givet inden 8 uger fra anmodningens fremsættelse, anses samtykke for givet.

Stk. 2. Er det i vedtægterne bestemt, at overgang af aktier kun kan ske med samtykke af selskabet, træffer bestyrelsen afgørelse herom, medmindre afgørelsen er henlagt til generalforsamlingen.

§ 20 a. Indeholder vedtægterne bestemmelser om indløsning, skal disse indeholde oplysning om betingelserne for indløsningen og om, hvem der har ret til at forlange den. § 19 finder tilsvarende anvendelse.

§ 20 b. Ejer en aktionær mere end ni tiendedele af aktierne i et selskab, og har aktionæren en tilsvarende del af stemmerne, kan aktionæren og selskabets bestyrelse i fællesskab bestemme, at de øvrige aktionærer i selskabet skal lade deres aktier indløse af aktionæren. I så fald skal de nævnte aktionærer efter reglerne for indkaldelse til generalforsamling opfordres til inden 4 uger at overdrage deres aktier til aktionæren.

Stk. 2. Vilklårene for indløsningen og vurderingsgrundlaget for indløsningskursen skal oplyses i indkaldelsen. Desuden skal det oplyses, at indløsningskursen, hvis der ikke kan opnås enighed om denne, fastsættes efter reglerne i

har beskæftiget ialt mindst 35 medarbejdere. Omfattes moderselskabet af stk. 2, 3. pkt., har medarbejderne i moderselskabet efter denne bestemmelse ret til at vælge 2 medlemmer og suppleanter for disse. Det samlede antal medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i moderselskabets bestyrelse skal svare til halvdelen af det antal bestyrelsesmedlemmer, der vælges efter stk. 2, 1. og 2. pkt., dog mindst 3 medlemmer. Bestemmelsen i stk. 2, 4. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. I koncerner, hvor der i moderselskabet er medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, afholdes valg af koncernrepræsentanter i henhold til stk. 3 første gang i forbindelse med udløbet af de af moderselskabets medarbejdere valgte bestyrelsesmedlemmers og suppleanters valgperiode.

Stk. 5. I selskaber, der ikke omfattes af stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, kan vedtægterne tillægge selskabets henholdsvis koncernens medarbejdere ret til at vælge 2 eller flere bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 6. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal vælges af generalforsamlingen, jf. dog § 59, stk. 3, 3. pkt. Forud for valg af bestyrelsens medlemmer på generalforsamlingen skal der gives oplysning om de opstillede personers ledelseshverv i andre danske aktieselskaber, bortset fra 100 pct. ejede datterselskaber.

Stk. 7. De bestyrelsesmedlemmer, der vælges af medarbejderne i medfør af stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, udpeges for 4 år ad gangen blandt de medarbejdere, der i hele sidste år før valget har været ansat i selskabet eller, for koncerners vedkommende, inden for samme koncern. De øvrige bestyrelsesmedlemmers hverv gælder for den tid, der er fastsat i vedtægterne. Valgperioden skal ophøre ved afslutningen af en ordinær generalforsamling, senest 4 år efter valget.

Stk. 8. Lovens bestemmelser om bestyrelsesmedlemmer finder tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse.

§ 50. Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid udtrede af bestyrelsen. Meddelelse herom skal gives selskabets bestyrelse og, såfremt medlemmet ikke er valgt af generalforsamlingen, tillige den, som har udpeget den pågældende. Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, som har valgt eller udpeget den pågældende.

Stk. 2. Ophører et bestyrelsesmedlems hverv for udløbet af valgperioden, eller opfylder den

pågældende ikke længere betingelserne i § 52 for at være bestyrelsesmedlem, og er der ingen suppleant til at indtræde i den pågældendes sted, påhviler det de øvrige bestyrelsesmedlemmer at foranledige valg af et nyt medlem for det afgæede medlems resterende valgperiode. Det samme gælder, dersom et bestyrelsesmedlem, der er valgt af medarbejderne efter § 49, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, ikke længere er ansat i selskabet eller koncernen. Hører valget under generalforsamlingen, kan valg af nyt bestyrelsesmedlem dog udskydes til næste ordinære generalforsamling, hvor bestyrelsesvalg skal finde sted, såfremt bestyrelsen er beslutningsdygtig med de tilbageværende medlemmer og suppleanter.

§ 51. Bestyrelsen skal ansætte en direktion bestående af et til tre medlemmer, medmindre vedtægterne kræver en større direktion.

Stk. 2. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal bestå af personer, der ikke er direktører i selskabet.

Stk. 3. I selskaber, som har aktier optaget til notering på Københavns Fondsbørs, må formanden for bestyrelsen ikke udføre hverv for selskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand, bortset fra enkeltstående opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

§ 52. Bestyrelsesmedlemmer og direktører skal være myndige personer.

Stk. 2. Direktører og mindst halvdelen af bestyrelsens medlemmer skal have bopæl her i landet, medmindre industriministeren undtager fra dette krav.

Stk. 3. I rederiaktieselskaber kan et enkeltmandsfirma eller et ansvarligt interessentskab være direktør forudsat, at indehaveren eller interessenterne opfylder betingelserne i stk. 1 og 2 for at være direktør.

§ 53. De enkelte medlemmer af selskabets bestyrelse og direktion skal ved deres indtræden i bestyrelsen eller direktionen give bestyrelsen meddelelse om deres aktier i selskabet og om deres aktier og anpartar i selskaber inden for samme koncern og senere give meddelelse om erhvervelse og afhændelse af sådanne aktier og anpartar. Meddelelserne skal indføres i en særlig protokol. For koncerners vedkommende kan bestyrelsen i moderselskabet dog vælge at føre en fælles protokol for samtlige selskaber.

Stk. 2.º Bestyrelsesmedlemmer, direktører og ledende medarbejdere i de i § 28 e nævnte selskaber skal lade deres besiddelse af aktier i selskabet og i selskaber inden for samme koncern notere på vedkommendes eget navn i selskabets aktiebog, jf. §§ 25, 25 a og 26. Disse selskaber skal føre en fortegnelse over ledende medarbejdere i tilknytning til protokollen i stk. 1. Fortegnelsen skal angive de pågældendes fulde navn og bopæl.

Stk. 3.º Bestyrelsesmedlemmer og direktører må ikke udføre eller deltage i spekulationsforretninger vedrørende aktier i selskabet eller aktier og anpartar i selskaber inden for samme koncern.

§ 54. Bestyrelsen og direktionen forestår ledelsen af selskabets anliggender. Bestyrelsen skal sørge for en forsvarlig organisation af selskabets virksomhed. Om det indbyrdes forhold mellem bestyrelsen og direktionen gælder reglerne i stk. 2 og 3. Om bestyrelsens og direktionens adgang til at repræsentere selskabet udadtil og forpligte dette ved retshandler gælder reglerne i §§ 60 - 62.

Stk. 2. Direktionen varetager den daglige ledelse af selskabet og skal derved følge de retningslinier og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter selskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for selskabets virksomhed. Bestyrelsen skal i så fald snarest muligt underrettes om den trufne disposition.

Stk. 3. Bestyrelsen skal tage stilling til, om selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til selskabets drift. Bestyrelsen skal påse, at bogføringen og formueforvaltningen kontrolleres på en efter selskabets forhold tilfredsstillende måde. Direktionen skal sørge for, at selskabets bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Stk. 4. Prokura kan kun meddeles af bestyrelsen.

§ 55. Bestyrelsen i et moderselskab er pligtig at underrette bestyrelsen for et datterselskab, så snart et koncernforhold er etableret. Et datterselskabs bestyrelse skal give moderselskabet de

oplysninger, som er nødvendige for vurderingen af koncernens stilling og resultatet af koncernens virksomhed.

§ 55 a. Et moderselskab skal underrette datterselskabernes bestyrelser om forhold, der har interesse for koncernen som helhed. Et datterselskabs bestyrelse skal endvidere underrettes om beslutninger af betydning for datterselskabet, forinden endelig stillingtagen finder sted.

§ 56. Bestyrelsen vælger selv sin formand, medmindre andet er bestemt i vedtægterne. Ved stemmelighed afgøres valg ved lodtrækning. En direktør må ikke vælges til formand.

Stk. 2. Formanden skal sørge for, at bestyrelsen holder møde, når dette er nødvendigt, og skal påse, at samtlige medlemmer indkaldes. Et medlem af bestyrelsen eller en direktør kan forlange, at bestyrelsen indkaldes. En direktør har, selv om den pågældende ikke er medlem af bestyrelsen, ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Stk. 3. Over forhandlingerne i bestyrelsen skal der føres en protokol, der underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer. Et bestyrelsesmedlem og en direktør, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening indført i protokollen.

Stk. 4. Bestyrelsen skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelser om udførelsen af sit hverv.

Stk. 5. I selskaber, som har aktier optaget til notering på Københavns Fondsbørs, skal forretningsordenen i det mindste indeholde bestemmelser, der:

- 1) fastlægger bestyrelsens konstitution og beslutningsdygtighed, samt med hvilket interval der skal afholdes møder,
- 2) fastlægger retningslinier for arbejdsdelingen, herunder forretningsgange, bemyndigelser og instrukser, mellem bestyrelsen og direktionen eller andre etablerede organer,
- 3) fastlægger, hvorledes bestyrelsen fører tilsyn med direktionens ledelse af selskabets virksomhed og med datterselskaber,
- 4) fastlægger retningslinier for oprettelse og føring af bøger, fortegnelser og protokoller efter denne lov,
- 5) pålægger bestyrelsen at tage stilling til selskabets organisation, såsom regnskabs-